

Consultatieformulier:**Conceptadvies basisbedragen en kostenbevindingen SDE++ 2020**

Belanghebbenden worden uitgenodigd om een reactie te geven op de notitiecollectie met conceptadviezen SDE++2020 door onderstaand consultatieformulier in te vullen en als Word-bestand te retourneren aan: sde@pbl.nl.

Om de reacties mee te kunnen wegen in het eindadvies dienen deze waar mogelijk van onderbouwing in de vorm van verifieerbare informatie (contracten, offertes, business cases) te worden voorzien. Deze informatie kan als aparte, genummerde bijlage(n) meegezonden worden. PBL zal de ontvangen informatie vertrouwelijk behandelen. Een samenvatting van uw inbreng en de reactie van het projectteam op uw inbreng wordt opgenomen in een openbaar, geanonimiseerd consultatiedocument, tenzij dit herleidbaar is naar uw organisatie.

Naam	Marc Londo, Karen Kooi
Bedrijf/organisatie	Nederlandse Vereniging Duurzame Energie
Contactgegevens	06-13688007, 06-28657353
Email	marclondo@nvde.nl , karenkooi@nvde.nl
Interesse in consultatiegesprek?	Ja
Hoofdthema consultatiegesprek	Overkoepelende onderwerpen

Betreft:		Overzicht basisbedragen en algemene parameters en uitgangspunten	
Pagina en regelnummer		Reactie:	Eventueel aanvullende informatie meegestuurd?
5	58-59	Waarom is de specifieke opdrachtverlening van EZK aan PBL niet openbaar / waarom is de opdrachtverlening niet vooraf besproken met de sector? In eerdere jaren was dit soms wel het geval	
6	102-106	Uiteraard moet de regeling praktisch en uniform blijven. Er zijn echter secundaire CO ₂ -effecten bij een aantal opties die sterk van invloed zijn op de totale reductie van CO ₂ -equivalenten, en daarmee op hun plaats in de rangschikking op CO ₂ -kosteneffectiviteit. Is het simpelweg verwaarlozen daarvan dan wel de beste route? Het verhoogt de indruk van willekeur in de regeling.	
6	107-110	We wachten deze uitgangspunten voor elektrificatie met belangstelling af. NVDE verkent verschillende routes om bij e-boilers een zekere mate van koppeling te vinden tussen bijbehorende e-vraag en duurzame opwek	
6	112	Tabel: Bij de meetbare eenheden voor CO ₂ -reductie staat ook 'overige boeikasgassen'. Ik neem aan dat dat dan gaat om vermeden emissies. Bedenk dat emissies die <i>niet</i> optreden moeilijk meetbaar zijn.	
6	117-120	Eventuele opmerkingen over CO ₂ -referentie elektriciteit en warmte invoegen. In de telco hebben we ze ook besproken en leken de gekozen referenties een redelijke middenweg. Het is wel belangrijk om deze	

Betreft:		Overzicht basisbedragen en algemene parameters en uitgangspunten	
Pagina en regelnummer		Reactie:	Eventueel aanvullende informatie meegestuurd?
		aannames in samenhang te beschouwen met de keuzes die voor de andere CO ₂ -opties worden gemaakt, daar komen we in september over te spreken.	
6	125	<p>Door de komst van het correctiebedrag op eigen verbruik is het de praktijk geworden om met dakgebonden projecten te kiezen voor pure netlevering, zeker in geval niet een pandeigenaar zelf producent wordt. Dit wordt met name veroorzaakt door de onvoorspelbare kasstroom en de complexiteit van het correctiebedrag in relatie tot bijvoorbeeld de toekenning energiebelasting (vanwege operationele leaseregels die geen aanpassing toestaan in het leasebedrag voor variaties in netlevering vs eigen verbruik). We hebben helaas geen zicht op wat het percentage is van projecten die kiezen voor puur netlevering. In de praktijk zien wij dat de ontwikkeling van projecten onder de 100 kWp teleurstellend is en projecten op dak sneller zouden kunnen ontwikkelen. Dit kan veroorzaakt worden hierdoor omdat de meerwaarde van het eigen verbruik in de praktijk dus niet geoogst wordt door verschillende knelpunten.</p> <p>En:</p> <p>Over de verrekening van het eigen verbruik in relatie tot de ranking willen we de consequenties graag eerst open bespreken. We kunnen ons voorstellen dat een gemiddeld eigen verbruik is vast te stellen, het gaat hier immers om de ranking en niet om een precies getal. Hier wordt wel bij opgemerkt we in de praktijk een tendens zien dat door het correctiebedrag eigen verbruik de voorkeur is voor 100% netlevering. We kunnen de consequenties van een aannname op eigen verbruik niet goed overzien. We denken dat het zinnig is om dakprojecten extra goed te blijven stimuleren. Dan levert de 60% eigen verbruik een betere plek in de ranking op. Dit zal echter ook vragen opleveren bij andere technieken.</p>	
6	131-133	Vreemde tekst. Ten eerste 'opgewekte hoeveelheid CO ₂ '? Ten tweede: de kostprijs lijkt me te moeten uitgedrukt in de meetbare eenheid (per type verschillend zie tabel 2-1), niet per hoeveelheid CO ₂ -reductie. En wanneer er wel over CO ₂ -reductie wordt gesproken zou dat moeten gaan over de ranking, en dan moeten ook de waarde van de geproduceerde energie of andere producten, of de vermeden CO ₂ in beschouwing genomen worden.	
7	135	Belangrijk 'merendeel' criterium. Maar wordt daar momenteel in de praktijk aan voldaan?	
7	137-141	Goed dat dit expliciet wordt gemaakt. Het is begrijpelijk om deze benadering te hanteren maar zal wel de verwachtingen temperen.	
	221	Geen rekening gehouden met de distributie-infrastructuur voor het transport: De transportkosten van de installatie naar het warmtenet zouden wel meegenomen moeten worden in de OT berekening. Doordat dat nu niet gebeurt is de facto deze subsidie alleen om warmtenetten te verduurzamen en niet om duurzame warmtenetten aan te leggen. Bedenk daarbij dat de afstand tussen nieuwe hernieuwbare bron en net veelal groter is dan die tussen de (bestaande) fossiele bron in het net.	
	238	Goed idee, maar warmtepompen die gebruik maken van restwarmte worden wel gestimuleerd, maar restwarmte die niet van warmtepomp gebruik maken dus niet.. (staat uitgebreider in warmtedeel). Achterliggende vraag is of er 1 categorie te verzinnen is voor al (?) warmteopties. Maar conclusie van PBL is dat dit niet mogelijk is.	
9	242	Generieke ondergrens van 500 kW _{th} : zie onze reactie op de warmterapportage.	

Betreft:		Overzicht basisbedragen en algemene parameters en uitgangspunten	
Pagina en regelnummer		Reactie:	Eventueel aanvullende informatie meegestuurd?
9	248	De NVDE is positief over het feit dat er voor meer differentiatie in categorieën is gekozen in dit conceptadvies, zowel bij windenergie en zonne-energie als bij warmte.	
9	268	Gebouw geïntegreerde Zon PV is uiteraard een ingewikkelde categorie wat betreft het afbakenen van het systeem versus de constructiefunctie. We pleiten ervoor dat PBL op dit onderwerp de opdracht krijgt om de ontwikkelingen goed te monitoren en een verkenning doet naar een systeemafbakening en een basisbedrag.	
9	276-382	Idem voor de verdere categorie-specifieke dingen	
12	426-427	Zie onze reactie op dit punt in het formulierde rapportage over warmte.	
13	433	Hoewel wij begrijpen dat het afgesproken kostenreductiepad in het klimaatakkoord nog niet formeel is, en het niet gepresenteerd is als minimum bedragen, valt ons wel op dat het conceptbasisbedrag 2020 onder het voorspelde bedrag ligt. Bij de berekening aan de Elektriciteitstafel (werkgroep Hernieuwbaar op Land) zijn andere aannamen gedaan dan in het concept advies PBL 2020. Een aantal verschillen die wij zien: grid O&M voor projecten >10MVA veelal 1% van de grid CAPEX, landhuur, assetmanagement en sociaal draagvlak. We zien graag dat aannames die gedaan zijn in het klimaatakkoord gesynchroniseerd worden met dit PBL advies, zowel voor Zon PV als voor wind op land. Zo kan de sector beter sturen op de gewenste kostenreductie.	
15	443-484	<p>Hoge GvO-prijzen voor groen gas zijn mogelijk een signaal dat er 'lekkage' optreedt naar de regeling vervoer (de HBE's) en/of naar het buitenland (denk aan Zweden). Dan is het beter om het dat lek proberen te dichten, dan nu al GVO's verwerken in de correctiebedragen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Is de voorgestelde manier om de GvO-prijs te verwerken in het correctiebedrag voor u werkbaar?</i> <p>Ja, maar dat is nog niet mogelijk want geen transparantie markt. En verrekening in de basisenergieprijzen is helemaal een brug te ver omdat deze wordt vastgesteld voor de gehele beschikkingstijd. Bovendien is de GVO-prijs verwerken ook niet nodig: De EU-richtlijn hernieuwbare energie 2 zegt dat GVO's niet verrekend hoeven te worden wanneer de subsidie o.b.v. competitie plaatsheeft. En dit is in de SDE+ het geval.</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Welke bronnen kan het PBL het beste gebruiken om de GvO-prijzen vast te stellen? Welke alternatieven ziet u naast berekening van een gemiddelde van prijsquotes van brokers en gebruik van de publicatie van Greenfact?</i> <p>Nog steeds geen referentieprijs te maken omdat er nog geen betrouwbare prijsvorming is. De markt is ondoorzichtig, opportunistisch en gequote prijzen representeren slechts een fractie van het totale volume. GVO's zijn geen commodity.</p> <p>Onze leden hebben slechte ervaring met Greenfact</p> <ul style="list-style-type: none"> <i>Hoe kan het PBL de handelsvolumes van de GvO's voor verschillende hernieuwbare energietechnologieën vaststellen of achterhalen?</i> <p>Er is nog geen transparante markt, deze komt er pas als de markt voldoende groot wordt en er behoefte is aan een handelsplatform</p>	
16	486-489	Bij dit nader onderzoek naar specifieke correctiebedragen voor eigen verbruik bij andere categorieën dan zon-PV willen we tijdig in consulterende	

Betreft:		Overzicht basisbedragen en algemene parameters en uitgangspunten	
Pagina en regelnummer		Reactie:	Eventueel aanvullende informatie meegestuurd?
		zin betrokken worden. Daarnaast zou het fijn zijn om nu al te weten welke categorieën het betreft.	
17	507	We verzoeken EZK om PBL een doorrekening te laten maken van de werkelijke ROE, na aftrek van alle kostenposten die niet meegenomen worden in de OT en dus uit de ROE moeten worden betaald (die variëren per technologie en categorie). Zo kan worden getoetst of er enigszins sprake is van een level playing field. .	